

**Інститут Східної Європи
Eastern-European Institute**

Віктор Ідзьо

**Святий Папа Римський Григорій VII -
засновник королівства Руси-України в XI столітті**

Івано-Франківськ «СІМІК», 2018

Друкується за рішенням Вченої Ради
Інституту Східної Європи (ІСЄ), протокол №1 від 3 січня 2018 р.
Друкується за рішенням Кафедри Українознавства ІСЄ,
протокол № 1 від 4 січня 2018 р.

Рецензенти:

Ірша Р. - доктор історичних наук, професор Відділення “Словацько-української культури” Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Калакура Я. - доктор історичних наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Каляндрук Т. - доктор філософії, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Кобилюх В. - санскритолог, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Кононенко П. - доктор філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, Голова Вченої Ради Інституту Східної Європи.

Кононенко Т. - доктор філософських наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Масарик Я. - доктор історичних наук, доктор філософських наук, завідувач Відділення “Словацько-української культури” Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Недяха М. - доктор філософських наук, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Огірко О. - доктор філософії, професор Кафедри Українознавства Інституту Східної Європи.

Огірко І. - доктор фізико-математичних наук, професор Кафедри Українознавства, заступник директора з науково-технічної роботи Інституту Східної Європи.

Партико З. - доктор філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, Вчений секретар Інституту Східної Європи.

Пасічник Г. - кандидат філологічних наук, професор Кафедри Українознавства, завідувач відділення “Прикладна лінгвістика” Інституту Східної Європи.

Хитрук В. - кандидат філологічних наук, доцент Кафедри Українознавства, завідувач Карпатського відділу української духовності Інституту Східної Європи.

Віктор Ідзьо

І-29 Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Русь-України в XI столітті. Наукове видання. - Івано-Франківськ «СІМІК», 2018р. - 28с.

ISBN 978-966-8067-43-1

Наукова праця доктора історичних наук, професора, академіка Академії Наук Вищої Школи України, завідувача Кафедрою Українознавства та директора Інституту Східної Європи Віктора Ідзя “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник королівства Русь-України в XI столітті” досліджує міжнародну діяльність Русь-України в другій половині XI століття в епоху утворення королівства Русь-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII у 1075 році.

Для всіх, хто цікавиться історією зародження та становлення християнства в Україні.

**Автор висловлює подяку голові правління КС «Експрес Кредит Іюніон»
Островському Олександрові Борисовичу за сприяння у виданні цієї монографії**

ISBN 978-966-8067-92-1.

© Ідзьо В.С., 2018р.

Зміст

Вступ.....	4
Папа Римський Григорій VII – історія діяльності та взаємовідносин з Руссю-Україною в XI столітті.....	5
Утворення королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом свідчень з “Кодексу Гертруди”.....	15
Висновок.....	23

Вступ

У науковій праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник королівства Руси-України в XI столітті” доктор історичних наук, професор, академік Академії Наук Вищої Школи України Віктор Ідзьо досліджує історію України в другій половині XI століття в епоху правління великого київського князя і короля Із'яслава Ярославовча та його сина офіційно коронованого в Римі Папою Римським Григорієм VII короля Руси-України Ярополка Із'яславовича в 1075 році.

Дослідник аналізує джерела, наукові праці з Секретного Ватиканського архіву, Кодексу Гертруди, Російських державних архівів, Російських державних бібліотек, Вікіпедії, які дають йому підстави наголошувати на утворенні королівства Руси-України в XI столітті в 1075 році, як української держави західноєвропейського типу.

У своїй праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник королівства Руси-України в XI столітті” доктор історичних наук, професор, академік АНВШ України Віктор Ідзьо на фактологічному джерельному матеріалі висвітлює роль українських політичних і релігійних організацій та діячів в політичних та культурно-християнських взаємовідносинах Української держави в XI столітті з Папою Римським Григорієм VII - засновником королівства Руси-України в 1075 році.

Дослідження відтворює політико-християнську історію України XI століття у стосунках з політичними та релігійними діячами Центральною та Західної Європи в час утворення королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом джерел з архіву Папи Римського Григорія VII та свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Наукова праця також розкриває роль великих князів Руси-України Із'яслава Ярославовича і його сина Ярополка Із'яславовча в утвердженні королівства Руси-України в другій половині XI століття, як держави західноєвропейського зразку.

Наукова праця “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Руси-України в XI столітті” на підставі літописних, архівних, письмових джерел, наукових праць, вперше апробується до відзначення 1000 тисячоліття утворення української західноєвропейської державності (1075-2075pp.).

Папа Римський Григорій VII – історія діяльності та взаємовідносин з Руссю-Україною в XI столітті.

Папа Римський Григорій VII (лат. Gregorius VII), народився у Совані, Тосканська марка, Священна Римська імперія, біля 1021, помер у місті Салерно 25 травня 1085 року. Папою Римським був з 1073 по 1085 рік[6].

Св. 1. Папа Римський Григорій VII. Малюнок із рукопису XI століття.

У світському житті майбутній папа Римський Григорій VII відомий як - Гільденбранд Сованський (італ. Ildebrando da Soana)[6].

Папа Римський Григорій VII був один із найуспішніших пап-реформаторів в Римо-католицькій церкві у XI столітті[6].

Найбільш відомий через боротьбу за інвеституру з німецьким імператором Генріхом IV, внаслідок якої було затверджено первинність папської влади і встановлено новий канон у справі обрання Папи Римського Колегією кардиналів[6].

Про Папу Римського Григорія VII як у наукових працях середньовічної історіографії так і в сучасних істориків Святий Папа Римський Григорій VII зображувався як енергійний діяч Вселенської Церкви в тому числі й як політично-релігійний діяч, який тричі відлучав від Римської вселенської церкви імператора Священної Римської імперії Генріха IV, через що той призначив антипапою Климента III...[1,с.184-206; 6].

Св. 2. Мініатюри з діяльності Папи Римського Григорія VII.

Слід наголосити, що Святий Папа Римський Григорій VII був поборником цілібату, який остаточно затвердив у Католицькій Вселенській церкві. Він також виступав палким противником симонії[5,s.236-237; 6].

Наприкінці життя через активну боротьбу з світською імператорською владою Папа Римський Григорій VII помер у вигнанні, в місті Салерно у графстві Апулії і Калабрії[5,s.236-237,s.463-464; 1,c.184-206; 6].

Св. 3. Гробниця Святого Папи Римського Григорія VII в кафедральному соборі Святого Матвія в місті Салерно.

Під його гробницею викарбувані останні слова, що вимовив Святий Папа Григорій VII: **“Я любив правду і ненавидів несправедливість, і за це помираю у вигнанні...”**[6].

Отже Папа Римський Григорій VII - знаменитий середньовісчний папа, що керував Католицькою Вселенською церквою з 1073 по 1085 роки, який був великим борцем за першість духовної влади над світською за це і був проголошеним Святим[1,c.184-206].

Отже, Папа Римський Григорій VII є Святий Католицької церкви (беатифікований 1584 року Папою Римським Григорієм XIII; канонізований 24 травня 1782 року Папою Римським Бенедиктом XII[5,s.463-464; 6].

Гробниця Папи Римського Григорія VII знаходиться в кафедральному соборі Святого Матвія в місті Салерно. День поминання і вшанування Папи Римського Григорія VII у місті Салерно - 25 травня[5,s.236-237; 6].

Тут в місті Салерно, в Італії, Папа Римський Григорій VII також являється Патроном Сованської діоцезії[5,s.463-464; 6].

Св. 4. Святий Папа Римський Григорій VII. (Gregory VII. Illustration).

Слід наголосити, що Папа Римський Григорій VII в час свого управління Вселенською церквою налагодив взаємовідносини практично з усіма християнськими країнами[2, с.84; 7,с.140-145; 1,с.184-206; 6].

Св. 5. Святий Папа Римський Григорій VII. Мініатюра із «Кодексу Барберіні». (Vat. Barb. Lat. 4423).

За аналізом його кореспонденції, по його листування ми знаємо, що він вів політико-християнські відносини із християнськими країнами в Східній Європі, зокрема Чехією, Польщею і Руссю-Україною, де в остатній запалала братовбивча війна між синами великогокиївського князя Ярослава Мудрого Із'яславом Ярославовичем і Всеволодом Ярославовичем[6].

Із Руського літопису від 22 березня 1073 року, відомо що великий київський князь Із'яслав (Дмитро) Ярославович, старший син Ярослав Мудрого, був вигнаний своїми братами-князями Святославом (Миколою) і Всеволодом (Андрієм) з Київського великого князівства[1,с.184-206; 6].

Св. 5. Великий київський князь Із'яслав (Дмитро) Ярославович.

Великий київський князь Із'яслав (Дмитро) Ярославович разом з сім'єю, військовою дружиною і великою казною виїхав в Польщу, де попросив військової допомоги у свого тестя, польського короля Болеслава II Сміливого. Однак польський король Болеслав II Сміливий уклав “Сутейський мирний договір” з новим правителем Києва і Руси-України великим київським князем Святославом Ярославовичем і забравши частину скарбів із казни великого київського князя Із'яслава (Дмитра) Ярославовича, свого зятя, вигнав його з Польщі[6].

В цей же час приїхавши в Німеччину великий київський князь Із'яслав Ярославович проводив переговори з імператором Священної Римської імперії Генріхом IV у якого просив військової допомоги[1,с.184-206].

Перебуваючи в Німеччині великий київський князь Із'яслав Ярославович послав свого сина Ярополка для переговорів з Папою Римськими Григорієм VII з питань надання йому військової допомоги для свого відновлення на київському великокнязівському престолі. Як засвідчують джерела у 1073 році великий князь київський Ізяслав Ярославович, разом зі своїм сином Ярополком, був офіційно прийнятий Папою Римським Григорієм VII в Римі[6].

Внаслідок проведених ширкомаштабних політичних і релігійно-християнських переговорів, які продовжувалися з 1073 по 1075 роки, у 1075 році Папа Римський Григорій VII офіційно утворив і проголосив на всі подальші віки “Королівство Руси-України”, та офіційно коронував у Римі на короля Руси-України з усіма королівськими церемоніями та наданими королівськими регаліями, сина великого київського князя Із'яслава, Ярополака, про що сповістив усій Європі[5,с.236-237, с.463-464].

Так у своєму листі Папи Римський Григорій VII, від 17 квітня 1075 року, до великого князя київський Ізяслава, до якого Папа Римський Григорій VII звертається за хрещеним іменем як до: **“Дмитра, короля Русі” - (Demetrio regi Ruscorum)**, він повідомляв, що: **“Офіційно, дотримуючись усіх церемоніальних вимог та надання королівських регалій особисто коронував Ізяславового сина Ярополка королем Русі і утворив своїм едиктом Королівство Русі”**[5,с.236-237; 1,с.184-206; 6], і надав йому йому: **“Руське королівство, як лен Святого Престолу”**[2,с.184-206; 3,с.84-87; 6].

В офіційній булі(**Reg. Ep. II, 74**)[6], від 17 квітня 1075 року, яку Папа Римський Григорій VII направив руському королю і великому київському князю Із'яславу наголошувалось: **“що Ярополк був офіційно ним коронований королівськими регаліями на короля Русі і отримав Руське королівство із папських рук, як дар Святого Петра (dono Sancti Petri per manus nostras vellet obtinere), після того як він склав ПРИСЯГУ**

вірності Святому Петру, Голові Апостолів”: “*eidem Beato Petro Apostolorum Principi debita fidelitate exhibita*”[1,с.184-206; 6].

Св. 6. Офіційна коронація в Римі Ярополка Із'яславовича на короля Руси Папою Римським Григорієм VII. (Кодекс Гертруди XI століття).

sua n̄ relinqueret cui tanto adstruere responsum. et si
 quanto implorata sunt iura & iudiciorum moderamina
 tenet. N̄ autē am̄p̄ cui maiestas est sup̄ om̄s priuā
 panis & regna. derigit cor & adūs uis ad om̄e op̄
 bonū mōm̄ prudentia & exortatione uir uirū. qui
 tenet expleat cursu huius labrage & uis peruenit lu
 cis. beatorū scti a. pauli ap̄lorū principū ueritatē &
 m̄tēstionē. aduersū & temporā gl̄ia p̄uenit uirtu
 tū. Deq̄ uob̄ deuotū p̄ son xp̄m̄ dom̄ nrm̄ inuocā
 m̄. n̄rō superbia p̄uot & tranquillitatis gaudiū. ut
 ex dom̄s q̄q̄ p̄sentib̄ arguēntur. similes quā uolunt de
 sidio appetēdis. q̄q̄ miratū sunt delectant in m̄
 seruanda uob̄ ē caritas quā qd̄ mundiciūm in peccatis
 quā regū uolūta. stultitū uolūta uidentur. Quā
 p̄p̄t ē dolent uob̄ multū uos rogamus & amonem̄
 ut p̄ amon̄ di & s̄i petri q̄q̄q̄ sibi aud̄ ut n̄r̄s ab̄
 di ē institū faciatis. n̄ ignorantes qm̄ q̄ aliorū bonis
 inuultu asserunt. nisi em̄ diuerim̄ si em̄id̄ ut pa
 terim̄ nullaten̄ in regno xp̄i & di parte habere em̄
 dendi sunt. Hoc autē aud̄ eadē caritate quā di
 am̄s p̄salunt anime n̄r̄ recipi am̄cipiamus.
 ita Rome. xii. kal. ian. iud. xiiij.
 GREGORIUS EP̄S. SERVUS SERVORUM DEI. DOMITIO REGI
 RUSORUM. & REGINAE Uxorī c̄i. Salutē & ap̄b̄n̄. F̄. Iulius
 ut limina ap̄lorū uisitant ad nos uenit. & qd̄ regni illorū
 dono s̄i petri p̄manus n̄r̄s uellet op̄nere. eadē bonū
 petro ap̄lorū principū delibata fidelitate exhibita de
 uotis p̄cib̄. postulauit. indubitan̄ assauerim̄ illā
 sui p̄monē uis am̄scula r̄m̄ fore ac stabile. si
 ap̄licis aud̄toritatē gr̄a ac munimine donaretur.

13

Із цього листа Папи Григорія VII дізнаємося про одобрення у в цю пору співправління Руським королівством, королями: Із'яславом і Ярополком, про що засвідчує і джерело з переговорів від 1073 року[1,с.184-206; 6].

Св. 8. Визнай Папою Григорієм VII король Руси-України Із'яслав I.

Таким чином із джерел з Секретного Ватиканського архіву, Вікіпедії та сукупності проаналізованих наукових праць, можна вважати 17 квітня 1075 року часом першого утворення королівства Руси-України Папою Римським Григорієм VII[1,с.184-206; 4,с.140-145; 6].

За три дні по цій визначній події, коронації у Римі, у папському листі від 20 квітня 1075 року до польського князя Болеслава II (Boleslao duci Poloniogum), Папа Риський Григорій VII сповіщав: **“що надішле папських легатів для організації церкви в Польщі, і закликав польського короля Болеслава II Сміливого допомогти руському королю Із'яславу відновити його володіння в Києві”**[5,с.233-235; 1,с.184-206; 6].

В своєму листі Папа Римський Григорій VII: “також дорікав польського короля Болеслава II Сміливого за пограбування і вимагав повернення пограбованого майна королем Руси-Укрпїни Ізяславу та Ярополку”[6].

У наступному листі від 4 жовтня 1075 року до лицаря Вецеліна (Wezelino nobili militi): “Папа Римський Григорій VII заборонив йому битися проти руського короля Ізяслава”[5,s.463-464; 1,с.184-206; 6].

В 1076 році після смерті в Києві князя Святослава королем Рус-України Ізяславу та Ярополку, за військовою допомогою тестя польського короля Болеслава II Сміливого, вдалося попернутися в Київ і проголосити і затвердити утворення королівства Руси-України та проголосити себе першими королями-співправителями Руси-України[1,с.184-206; 6].

Св. 9. Святий Папа Римський Григорій VII. Гравюра. 1600 р.

У такий спосіб королі Руси-України Із'яслав і Ярополк виконали клятку яку вони дали Папі Римському Григорію VII[5,с.463-464; 1,с.184-206; 6].

В подальшому за утворення Руського королівства з центром в Києві і запровадження Руському королівстві унії Римської і Православної Церков, королі Руси-України Із'яслав і Ярополк знову були прогнані з Києва, їх родичем, братом Із'яслава Ярославовича, князем Всеволодом Ярославовчем та чернігівськими князями[[5,с.463-464; 1,с.184-206; 6].

Однак 15 липня 1077 року королі Руси-України Із'яслав і Ярополк в третій раз, очевидно за військовою допомогою тестя польського короля Болеслава II Сміливого, відновили своє володарювання королівством Руси-України, яким правили більше року[1,с.184-206].

Так 3 жовтня 1078 року король Руси-України Із'яслав I у боротьбі з братом Всеволодом Ярославичем та чернігівськими князями погинув у битві при “Нежатній Ниві” під Черніговом. Його син Ярополк Із'яславович, офіційно коронований в Римі Папою Григорієм VII на короля Руси-України, внаслідок переговорів і замирення, успадкував Володимир-Волинське князівство і в час правління свого могутнього рідного дядька, великого київського князя Всеволода Ярославовича, який мав усі офіційні права на Київське велике князівство, як старший в роді, великої політичної ролі не відігравав, вичікуючи свого часу, для відновлення Українського королівства [6].

У висновок слід наголосити, що утворення Руського королівства Папою Римським Григорієм VII Римі та реальне утвердження королями Руси-України Із'яслава і Ярополка в Києві було великою подією, яка зафіксована не тільки в офіційних грамотах-булах Святого Папи Римського Григорія VII [1,с.184-206].

Окрім грамот та листів Папи Римського Григорія VII, про утворення королівства Руси-України та офіційну коронацію в Римі князя Ярополка, сина великого київського князя Із'яслава Ярославовича, про утворення Руського королівства і коронацію Ярополка свідчить зображення на мініатюрах з “Молитовника Гертруди”. На одній з них зображено апостола Петра з ключами, справа від нього чоловік і жінка, в багатих порфирних одягах з коронами на головах. Над чоловічою фігурою руський напис: “Ярополк”, а жінка не названа по імені. Біля ніг Петра лежить похилена у мольбі друга жіноча фігура в княжій одежі, з написом: “мати Ярополка”...[2, с.84; 7,с.140-145; 1,с.184-206; 6].

Список використаних джерел та літератури:

- 1.Ідзьо Віктор. Українська держава в IX-XIV століттях. - Івано-Франківськ "Сімик", 2017р. - Вид. 3.
- 2.Кондаков Н.П. Изображение русской княжеской семьи на миниатюрах XI века. - СПб., 1906.
- 3.Рапов О.М., Ткаченко Н. Г. Документы о взаимоотношениях папской курии с великим киевским князем Изяславом Ярославичем и польским князем Болеславом II Смелым в 1075 г. // Вестник Московского государственного университета. - Серия 9. - № 5.
- 4.Янин В. Л. Русская княгиня Олисава-Гертруда и ее сын Ярополк // Нумизматика и Эпиграфика. - М.,1963. - № 4.
- 5.Registrum II, 74; 2,1: Das Register Gregors VII. - Teil.1. Registrum II, 74 // Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae (Epp. saec. XIII). - Berlin-Weidmann, 1883. - Liber II. - Monumenta Germaniae Historica(MGH).
- 6.Files. Григорій VII (папа римський). Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Григорій VII (папа римський). Матеріал из свободной энциклопедии "Википедии". - Википедия.
- Ізяслав Ярославич. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Гертруда Польська. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Ярополк Ізяславович. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.

Утворення королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Кодекс Гертруди (також відомий як Кодекс Егберта, Кодекс Тріра та Молитовник Гертруди) - це ілюмінований рукопис, написаний в XI столітті, який сьогодні зберігається в муніципальному музеї міста Чівідале в Італії[3,с.140-145; 5].

Спочатку Псалтир створили ченці абатства Рейхенау в кінці X століття для архієпископа Егберта з Тріра. В середині XI століття книга перейшла до Гертруди, чоловіком якої був великий київський князь і король Ізяслав Ярославович I. Вона додала до кодексу свій латинський молитовник (близько 90 молитов, ймовірно записаних рукою самої Гертруди, а після прибуття Гертруди до Києва в рукопис додано п'ять мініатюр візантійського письма. У результаті книга стала являти собою дивовижне сплетіння романських і латинських традицій. Додані в Києві мініатюри є оригінальними місцевими роботами, так на одній вміщено зображення шанованої київської ікони Богородиці “Печерська”[3,с.140-145; 5].

“Кодекс Гертруди” слід розглядаєти, як підтвердження прояву відданості великого князя Ізяслава до християнської ідеології Вселенської чи Римської Католицької Церкви[3,с.140-145; 5].

Характерною особливістю книги є широкий життєпис Апостола Петра, якого шанували Гертруда та її син, офіційно коронований Папою Римським Григорієм VII, король Руси-України Ярополк I. При хрещенні король Руси-України Ярополк отримав ім'я Петро. Відомо, що король Руси-України Ярополк I побудував церкву Святого Петра в Києві й помістив зображення святого на своїх монетах. У 1075 скинутий з трону батько відрядив його до Рима, щоб отримати підтримку Папи Римського й відновити своє правління над Руссю завдяки заступництву Святого Петра («patrocinium beati Petri»). З приводу офіційної коронації Ярополка до нашого часу дійшли і листи Папи Римського Григорія VII[4,с.236-237,с.463-464; 5].

Аналіз джерел з “Кодексу Гертруди” дає право наголошувати, що утворення Руського королівства з центром в Києві в XI столітті, в 1075 році, Папою Римським Григорієм VII, мало своє цілком логічне історичне та епохальне підґрунтя. Із двох листів Папи Римського Григорія VII, які адресовані королю Польщі Болеславу Сііливому й Святославу II Київському, в яких Папа Римський Григорій VII намагався напоумити їх і змусити повернути королівський трон королівства Руси-України його законному володарю, королю Із'яславу Ярославовичу та його сину, офіційно коронованому королю Руси-України Ярополку I Із'яславовичу [4,с.236-237,с.463-464; 5].

Реконструкція життя Гертруди викладена у статті дослідника Валентина Яніна. За цією реконструкцією стає ясно, що після смерті короля Руси-України Ярополка I Гертруда переїхала до свого сина, короля Руси-України Святополка. У 1093 році Святополк став великим київським князем і володарем Руси-України. У 1102 році, проводжаючи свою внучку Збиславу Святополківну до Польщі заміж за Болеслава III Кривоустого, вона подарувала їй як придане, свій псалтир, відомий як “Кодекс Гертруди”, який даліше очевидно був подарований в Рим, Папі Римському, і таким чином опинився в Італії..., де тепер зберігається в муніципальному музеї міста Чівідале в Італії...[3,с.140-145; 5].

Св. 1. Титулка сторінки “Кодексу Гертруди” XI століття.

Слід наголосити, що раніше в 1053-1054 роках, в історії доти єдиної Християнської Вселенської Церкви, яку очолював папа римський, як першоієрарх, стався поділ на Римсько-Західну і Східну Православну[5].

Із-за релігійних і політичних розбіжностей кардинал Гумберт від імені Вселенської Церкви поклав на престол Святої Софії грамоту з відлученням Костянтинопольського патріарха і всіх йому підлеглих ієрархів, від Вселенської Церкви. Однак такі церковно-політичні відносини Риму і Костянтинополя не зіпсували політико-християнських відносин Римської церкви і Київської митрополії, про що засвідчує сам факт, що в цей же час римська делегація, що залишила Костянтинополь, пішла з своїм рішенням церковного розриву з Костянтинопольським патріархатом в Русь-Україну [1,с.184-206].

Таку дорогу до Рима, через Київ та Русь-Україну, посланця папи римського кардинала Гумберта була невинна. Він першим повідомив українців про церковний розрив Рима з Візантією і намагався зразу злучити Русь-Україну з західно-християнською церквою. Це виразно свідчить про те, як високо оцінювали в Римі значення християнської церковної організації Руси-України, тому побажали схилити її до Римської Вселенської церкви[2,с.123-185].

Посли з Риму, яких очолював кардинал Гумберт, прийшли в Київ, де провели активані переговори, внаслідок яких вирушили до Риму. Про суть цих переговорів в подальшому знаємо із листа Папи Римського Григорія VII(1073-1085 рр.), який утворив Руське королівство і коронував на короля Руси-України, великого київського князя Із'яслава Ярославовича та його сина Ярополка[2,с.123-185].

Можемо зробити висновок, що Русь-Україна та Київська митрополія у суперечці 1054 року Риму і Костянтинополю була нейтральною, а ряд її володарів, зокрема великий київський князь Із'яслав Ярославович та його син Ярополк Із'яславович підтримали церковне та політичне єднання з Римською Церквою і вирішили залишити Русь-Україну та її церковну організацію в сфері церковно-політичного підпорядкування Римському Папі[1,с.184-206], про що засвідчує вище поданий лист Папи Римського Григорія VII (1073-1085 рр.) до великого київського князя Із'яслава Ярославовича(1024-1079 рр.)[2,с.123-185].

Хоча, як бачимо із свідчення “Слово о вірі крест'янскої і о латинскої”, його автор, преподобний Феодосій Печерський, картає володаря Руси-України, великого київського князя, володаря Руси-України Із'яслава Ярославовича за його “орієнтацію на латинян та поляків”...[5].

Як засвідчують джерела, задля утвердження Вселенської релігійної системи, великий київський князь Із'яслав Ярославович опирався на

католицькі королівські двори. Особливо на імператора Священної Римської імперії Генріха IV та польського короля Болеслава Хороброго[1,с.184-206].

Св. 2. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Князь Ярополк-Петро Із’яславович його дружина польська принцеса Ірина прохають допомоги в намісника святого Петра, папи римського Григорія VII.

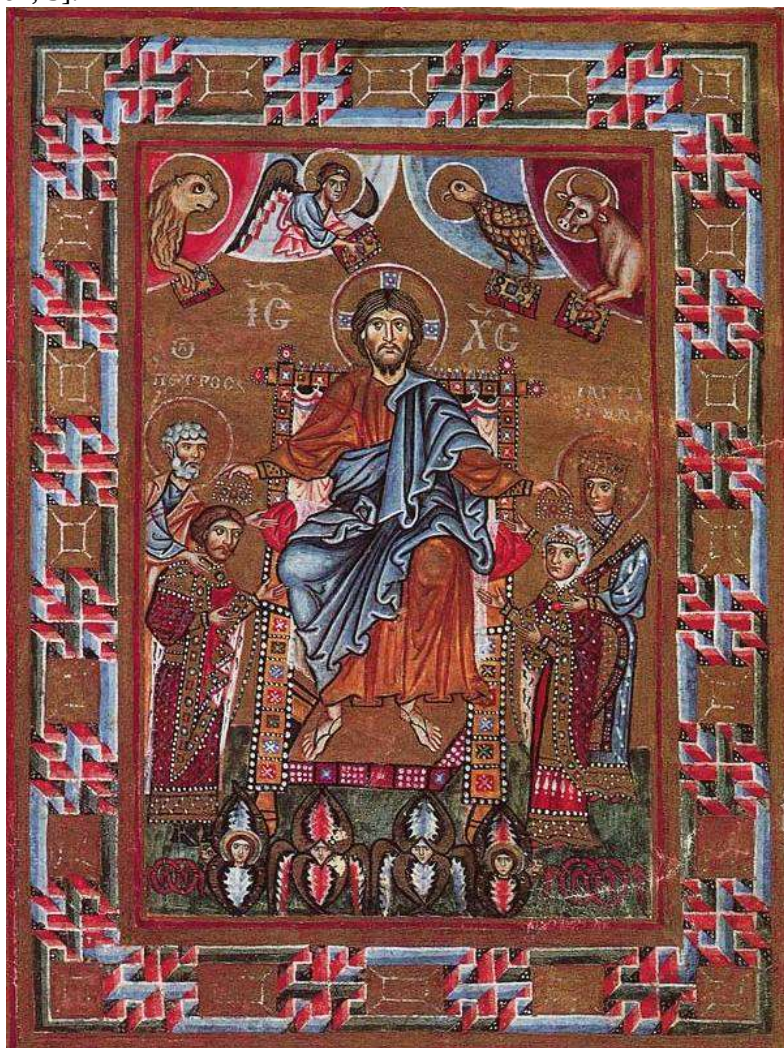
Св. 3. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Руси-України Ярополк-Петро Із’яславович, королева Ірина дають обіцянку що утвердять римську християнську віру в усьому королівстві Руси-України.

Як свідчать джерела, коли король Руси-України Із’яслава вдруге вигнали з Києва, то він знову звернувся про допомогу до польського короля Болеслава II Сміливого, свого швагра. Не отримавши від нього підтримки, Із’яслав навесні 1075 року посилав свого сина князя Ярополка просити допомоги в Папи Римського Григорія VII про що дізнаємося з “Кодексу Гертруди”[3,с.140-145; 5].

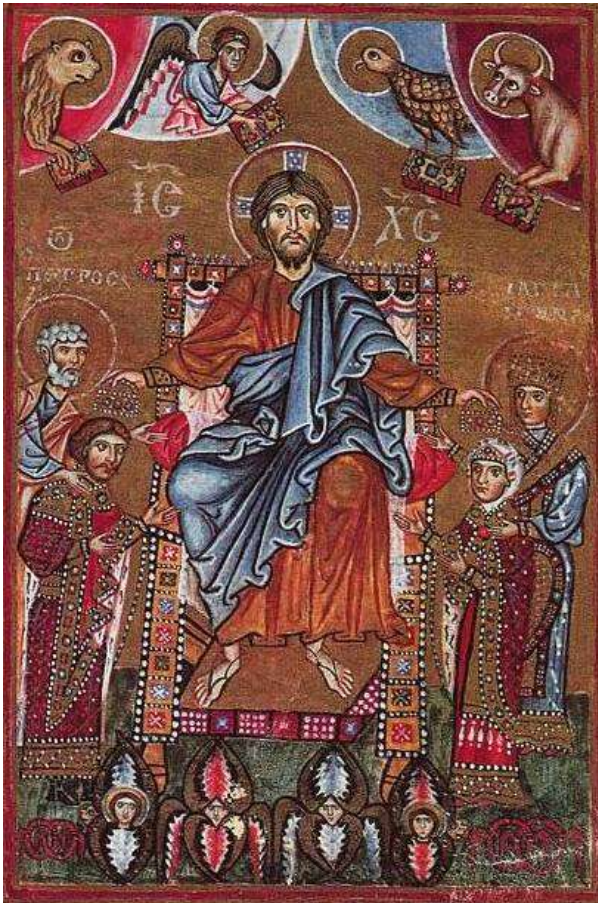
Св. 4. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Руси-України Ярополк-Петро Із’яславович, королева Ірина під час коронації.

Папа Римський Григорій VII листом повідомляє великого київського князя Із'яслава, що: **“прийняв Руську державу в лоно апостола Петра і віддає її в володіння Із'яславу, як королю Руси”**[1,с.184-206; 4,с.236-237, с.463-464; 5].

Св. 5. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Коронування Ярополка-Петра Із’яславовича на короля Руси.

Подальші політичні відносини вже сина київського князя Із'яслава, Ярополка-Петра Із'яславовича привели його, про що засвідчує європейське джерело “Кодекс Гертруди”, до офіційної коронації на короля Руси-України [3,с.140-145].

Св. 6. Мініатюра з “Кодексу Гертруди”. Король Руси-України Ярополк-Петро Із’яславовча з дружиною королевою Іриною підчас коронації обіцяють Папі Римському Григорію VII утвердження римської християнської віри в усьому королівстві Руси-України.

Головною умовою після коронування на короля Руси-України князя Ярополка-Петра Із’яславовича Папою Римським Григорієм VII, за свідченням “Кодексу Гертруди”, мало бути прийняття римської християнської віри не тільки самим королем Ярополком-Петром Із’яславовичем, але й всією Руссю-Україною...[3,с.140-145; 5].

Із “Кодексу Гертруди” ми дізнаємося, що після коронування на першого короля Руси-України, вже як король Руси-України Ярополк-Петро Із’яславовча з своєю дружиною королевою Іриною, дали обіцянку Папі Римському Григорію VII, що утвердять римську християнську віру та ідеологію в усьому королівстві Руси-України...[3,с.140-145; 5].

Список використаних джерел та літератури:

1. Ідзьо Віктор. Українська держава в IX-XIV століттях. Вид. 3. - Івано-Франківськ "Сімік", 2017р.
2. Чубатий М. Історія християнства на Руси-Україні. - Рим-Нью-Йорк, 1965. - Т.І.
3. Янин В. Л. Русская княгиня Олисава-Гертруда и ее сын Ярополк // Нумизматика и Эпиграфика. - М., 1963. - № 4.
4. Registrum II, 74; 2,1: Das Register Gregors VII. - Teil.1. Registrum II, 74 // Epistolae saeculi XIII e regestis pontificum Romanorum selectae (Epp. saec. XIII). - Berlin-Weidmann, 1883. - Liber II. - Monumenta Germaniae Historica (MGH).
5. Files. Григорій VII (папа римський). Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Григорій VII (папа римський). Матеріал із свободної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Ізяслав Ярославич. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Гертруда Польська. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.
- Ярополк Ізяславович. Матеріал із вільної енциклопедії "Вікіпедії". - Вікіпедія.

Висновок

У науковій праці “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник королівства Руси-України в XI столітті” автор дослідив історію України в XI століття в епоху правління великого київського князя і короля Із’яслава Ярославовича та його сина офіційно коронованого в Римі Папою Римським Григорієм VII короля Руси-України Ярополка Із’яславовича в 1075 році.

Дослідник проаналізував джерела, наукові праці з Секретного Ватиканського архіву, Вікіпедії, Кодексу Гертруди, Російських державних архівів, Російських державних бібліотек, які дали йому підстави наголосити на утворенні в королівства Руси-України в XI столітті в 1075 році, як української західноєвропейської держави.

У своїй праці історик на фактологічному джерельному матеріалі висвітлив роль українських політичних, культурних і релігійних організацій та діячів в політичному та культурно-християнському розвитку Української держави в XI столітті з у взаємовідносинах з Папою Римським Григорієм VII – засновником королівства Руси-України у 1075 році.

Дослідник відтворив політико-християнську історію України XI століття у стосунках з Центральною та Західною Європою в час утворення королівства Руси-України в XI столітті Папою Римським Григорієм VII за аналізом джерел з архіву Папи Римського Григорія VII та свідчень з “Кодексу Гертруди”.

Наукова праця також розкрила роль великих князів Руси-України Із’яслава Ярославовича і його сина Ярополка Із’яславовича в утвердженні королівства Руси-України в другій половині XI століття, як держави західноєвропейського зразку.

Наукова праця “Святий Папа Римський Григорій VII - засновник Королівства Руси-України в XI столітті” на підставі літописних, архівних, письмових джерел, наукових праць, вперше апробується до відзначення 1000 тисячоліття утворення української західноєвропейської державності (1075-2075pp.).

Наукове видання

Віктор Ідзьо

**Святий Папа Римський Григорій VII –
засновник Королівства Руси-України в XI столітті.**

На обкладинці:

- Св. 1. Папа Римський Григорій VII. Малюнок із рукопису XI століття.**
Св. 2. Сторінка з “Кодексу Гертруди”. Король Руси-України
Ярополк-Петро Із’яславович, королева Ірина під час коронації.
Св. 3. Ісус Христос коронує Ярополка і його дружину Ірину. Мініатюра
із “Кодексу Гертруди” другої половини XI століття.

Подано до друку 01.04.18 р. Підписано до друку 21.04.18 р.

Формат видання 60/ 84 1/16.

Папір офсетний. Умовн.друк.арк.10,25

Зам.55. Тираж 300 шт.

Видавництво «СІМІК»

76000, м.Івано-Франківськ, вул. Т. Цюклера, 9а

тел. (0342) 78-91-26, 78-91-29

Свідцтво про внесення до Державного реєстру суб’єкта видавничої справи серія ІФ №11
від 27.03.2001 року.

Віддруковано в друкарні видавництва ПП «СІМІК»

76000, м.Івано-Франківськ, вул. Т. Цюклера, 9а, тел. (0342) 78-91-29.

Автор висловлює подяку голові правління КС «Експрес Кредит Юніон»
Островському Олександрю Борисовичу за сприяння у виданні цієї монографії